

- обґрунтування структури заробітної плати працівників з уніфікацією призначення надбавок, доплат, премій тощо;
- розробка контрактної системи оплати праці;
- обґрунтування концепції планування витрат на оплату праці в системі витрат підприємства;
- адаптування вимог діючих стандартів обліку до галузевих особливостей підприємств[3].

Список літератури: 1. Хома Д. М. Проблеми обліку та аудиту розрахунків з оплати праці в умовах економічної кризи. [Електронний ресурс] / http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/sre/2010_3/222.pdf 2 Мазур Т.І. Секіріна Н.В. Проблеми обліку людської праці та заробітної плати [Електронний ресурс] // http://www.rusnauka.com/17_AVSN_2012/Economics/7_111412.doc.htm 3. Хиль Л.П., Проблеми обліку та аналізу розрахунків з оплати праці. [Електронний ресурс] // [http:// www.rusnauka.com /1_NIO_2011/Economics/7_124_938.doc.htm](http://www.rusnauka.com /1_NIO_2011/Economics/7_124_938.doc.htm).

М.К. Терещенко, к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту

Я.С. Рарич, магістр кафедри обліку і аудиту

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ ЩОДО ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ

У процесі здійснення виробничо-фінансової діяльності різні підприємства й організації вступають у взаємини з іншими підприємствами, бюджетом, позабюджетними фондами, фізичними особами й ін. Як правило, у ході відповідних взаємин виникають дебіторська і кредиторська заборгованості.

Під дебіторською заборгованістю розуміють заборгованість сторонніх організацій і фізичних осіб конкретному підприємству, а під кредиторської – заборгованість конкретного підприємства іншим юридичним і фізичним особам [1].

В процесі здійснення своєї фінансово-господарської діяльності у підприємства встановлюються певні партнерські відносини з постачальниками, покупцями, організаціями та іншими особами. Відвантажуючи вироблену

продукцію, товари або надаючи послуги, підприємство в більшості випадків не отримує гроші відразу. Відсутність майнової відповідальності за невиконання власних договірних зобов'язань дає змогу ухилятися від взаєморозрахунків з партнерами. І як наслідок ми маємо гостру нестачу обігових коштів, яка супроводжується низькою платоспроможністю підприємств. Характерними ознаками низької платоспроможності підприємств є несвоєчасність повернення дебіторської заборгованості, повернення заборгованості в неповному обсязі, що сприяє виникненню сумнівної та безнадійної дебіторської заборгованості [3]. Дебіторська заборгованість істотно погіршує фінансовий стан підприємства, вона є імобілізацією грошових засобів, відверненням їх з господарського обороту, що призводить до зниження темпів виробництва і результативних показників діяльності підприємства, оскільки прострочена дебіторська заборгованість, по якій закінчився термін позовної давності, підлягає віднесенню на збитки підприємства [1].

Для того, щоб ризик несвоєчасного повернення грошових коштів за надані товари, роботи та послуги звести до мінімуму, підприємству необхідно наступне:

- при укладанні договорів на надання послуг та реалізацію товару з партнерами, використовувати варіант реалізації з попередньою оплатою в розмірі 50% від вартості послуг. Для клієнтів, з якими підприємство працює вперше, решта сума оплати – одразу по виконанню роботи, а для контрагентів, з якими підприємство вже працювало раніше, надавати можливість відстрочки платежу терміном до 30 днів;

- для зменшення дебіторської заборгованості необхідно постійно працювати з дебіторами, а саме надсилати їм листи, продавати їх заборгованість іншим організаціям;

- для зменшення податкового ризику, бухгалтерів потрібно забезпечувати тематичною літературою та доступом до мережі Інтернет, де є можливість слідкувати за постійними змінами в податковому законодавстві;

- матеріально заохочувати працівників відділу збуту щодо постійного моніторингу та аналізу платоспроможності клієнтів: зменшення розмірів виплат надбавок та премій у разі виникнення і зростання дебіторської заборгованості.

Список літератури: 1. Національні стандарти бухгалтерського обліку, затверджені Міністерством фінансів України від 28.05.1999 р. № 137: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05>. 2. *Гавриловська, Л.М.* Фінансовий облік - 2: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни/ *Л. М. Гавриловська, Т. В. Головка, А. С. Ларіонова*; Мін-во освіти і науки України, ДВНЗ "КНЕУ ім. Вадима Гетьмана". - 2-ге вид., без змін. - К.: КНЕУ, 2009. - 280 с. 3. *Загородній, А.Г.* Бухгалтерський облік : Основи теорії та практики: підручник/ *А. Г. Загородній, Г. О. Партин, Л. М. Пилипенко*. - 2-ге вид., перероб. і доп.. - К.: Знання, 2009. - 422 с.

Ю.С. Тимофєєва, магістрант НТУ „ХПІ”

СИСТЕМА ОЦІНОЧНИХ ПОКАЗНИКІВ, ЯК ОСНОВА ЯКОСТІ ДІАГНОСТИКИ ЗАГРОЗИ БАНКРУТСТВА

Національній економіці властива наявність такого явища, як банкрутство підприємства, що саме по собі має різноманітні причини виникнення, та у будь-якому разі несе загрозу для економічної безпеки країни, як на макро-, так і мікрорівнях. Тому тема прогнозування та діагностики банкрутства є актуальною та доцільною для дослідження.

Визначену проблематику досліджували такі вітчизняні та зарубіжні науковці, як І.О. Бланк, Л.О. Лігоненко, О. Терещенко, Е. Альтман, В. Бівер, та інші.

Найбільшого поширення набули регресійні моделі діагностики банкрутства такі, як:

1. Двофакторна модель Альтмана [1]

$$Z = -0,3877 - 1,0736 * K_{тл} + 0,579 * (ЗК/П), \quad (1)$$

$K_{тл}$ – коефіцієнт поточної ліквідності; $ЗК$ – позичений капітал; $П$ – пасиви.

2. П'ятифакторна модель Альтмана [2,3]

$$Z=0,12x_1+0,14x_2+0,33x_3+0,006x_4+0,999x_5, \quad (2)$$